

Vergaderjaar 1994–1995

24 147

Verslag van de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten van haar werkzaamheden in het jaar 1994

Nr. 1

VERSLAG

Vastgesteld 12 april 1995

De commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten¹ heeft de eer verslag uit te brengen van haar werkzaamheden in het jaar 1994.

1. Samenstelling

Door de verkiezingen voor de Tweede Kamer van 3 mei 1994 kreeg de commissie een sterk gewijzigde samenstelling. Tot en met 16 mei 1994 bestond de commissie uit de leden Brinkman (voorzitter), Wöltgens, Bolkestein en Van Mierlo. Gedurende de periode van de formatie van een nieuw kabinet trad de heer Kok in de plaats van de heer Wöltgens. Na het aantreden van het nieuwe kabinet kreeg de commissie haar huidige samenstelling.

2. Werkzaamheden van de commissie

De commissie kwam in het jaar 1994 7 maal bijeen.

Op 25 januari 1994 voerde de commissie mondeling overleg met de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, op hun verzoek, over de opheffing van een Interregionaal Recherche Team. Aan de hand van de gedane mededelingen door de bewindslieden, stond de commissie stil bij de vraag of er in dezen voor haar een taak en een bevoegdheid bestaat. De commissie concludeerde dat de operationele gegevens het rechtvaardigden dat zij hierover werd ingelicht.

Vervolgens kwam zij op 14 april 1994 bijeen, ter bespreking van een al decennia slepende kwestie, bekend onder de zaak-Wilman. De minister van Binnenlandse Zaken gaf een verkorte weergave van de gebeurtenissen en feiten. Zowel de minister als de commissie spraken de wens uit deze kwestie definitief te kunnen oplossen, op een wijze die aan alle partijen voldoende recht doet. De commissie besloot in te stemmen met een voorstel van de minister om de heer Wilman voor een persoonlijk onderhoud te ontvangen, in aanwezigheid van de voorzitter van de commissie. In die persoonlijke ontmoeting zou op humanitaire gronden worden gepoogd de zaak definitief te sluiten. Dit gesprek vond plaats op 18 mei 1994. Over het verloop van het gesprek is de Kamer ingelicht in de

¹ Samenstelling:
Leden: Bolkestein (VVD), Wallage (PvdA),
voorzitter, Wolffensperger (D66) en Heerma
(CDA).

S-00
S-RW

vorm van antwoorden op schriftelijke vragen (Aanhangsel Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 1993–1994, nr. 759).

Op 9 september 1994 werd de commissie, op verzoek van de minister van Buitenlandse Zaken, ingelicht over de pogingen van de regering om de terechtstelling van de heer Van Damme te voorkomen. De commissie toonde begrip voor de wens van de minister om over deze kwestie van gedachten te wisselen, maar onderkende eveneens dat dit onderwerp ten minste raakt aan de grenzen van haar bevoegdheden. Op 20 september lichtte de minister de gezamenlijke voorzitters van de fracties in, in een bijeenkomst onder leiding van de Voorzitter van de Kamer.

Op verzoek van de minister van Defensie, tevens in zijn hoedanigheid van minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken, kwam de commissie op 13 oktober 1994 bijeen. De bewindsman wenste de commissie in te lichten over zijn bevindingen gedurende zijn verblijf op de Nederlandse Antillen en Aruba, voor zo ver betrekking hebbend op het werkterrein van de commissie.

Op 27 oktober 1994 vond overleg plaats met de minister van Binnenlandse Zaken en met de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de heer Nuis, over de voortgang van het proces van verwijdering en vernietiging van de BVD-dossiers. De minister gaf de commissie een korte uiteenzetting van de voorgeschiedenis en zegde toe dat de herziene concept-vernietigingslijst in de maand januari 1995 gereed zal kunnen zijn.

De commissie besloot niet in te gaan op het verzoek van de heer Wilman om een onderhoud. Zij was van mening dat met de brief van 14 juli 1994 van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken, die met haar instemming aan de heer Wilman werd gezonden, een ultieme poging was gedaan het dossier te sluiten. De commissie kwam tot het oordeel dat een verdergaande bemoeienis van haar kant niet langer zinvol is.

In deze vergadering besprak de commissie tevens de operationele en daardoor geheime achtergronden van het uit te brengen jaarverslag van de Binnenlandse Veiligheidsdienst over het jaar 1993. Ook werd in het algemeen gesproken over de beveiliging van politici en in hoeverre zij kwetsbaar kunnen zijn voor bepaalde bedreigingen. Het verslag over het jaar 1993 van de commissie werd goedgekeurd.

Op 2 november 1994 vond een vervolgoverleg plaats met de minister van Defensie, tevens minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken, over de situatie op de Nederlandse Antillen en Aruba, nu in aanwezigheid van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken. Het overleg over dit onderwerp werd op 30 november 1994 voortgezet, in welke vergadering uiteenzettingen werden gegeven over de rol van de Koninklijke marine bij de drugsbestrijding in de Caraïbische Zee.

Buiten deze vergaderingen om werd de commissie ook langs schriftelijke weg ingelicht over afzonderlijke operationele aangelegenheden.

3. Ingezonden brieven aan de commissie

In het jaar 1994 ontving de commissie negen brieven, waarvan drie brieven voor kennisgeving konden worden aangenomen. Vier brieven hadden betrekking op de inzage in mogelijk bestaande dossiers bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst. Eén brief betrof het verleden van een

voormalig echtgenoot, en één brief ging over vermeende af luisterprak-
tijken. Na onderzoek heeft de commissie kunnen vaststellen dat niet
onbehoorlijk is gehandeld. Alle adressanten kregen schriftelijk antwoord.

De voorzitter van de commissie,
Wallage

De griffier van de commissie,
Van der Windt